Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 36 (2536) ▪ Субота, 24 лютого 2001 року ▪ Ціна договірна

Покладання квітів до монумента Невідомому солдату з нагоди Дня захисника Вітчизни

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

▪ 1856 р. Помер великий математик Микола Лобачевський, творець неевклідової геометрії.

▪ 1871 р. У Києві коштом поміщика Г. П. Галагана засновано Колегію Павла Галагана — приватний навчальний заклад для юнаків. Програма — середня між гімназією та університетом.

▪ 1901 р. Синод Російської православної церкви оголосив про відлучення від церкви Льва Толстого.

▪ 1921 р. У Стебнику (Львівщина) розпочато розробку і видобуток калійних солей.

24 лютого

З цієї хмари не буде дощу

«Це виважене голосування отверезить велику частину політиків, які хочуть вершити справу, не вникаючи в її суть і не маючи на це правових підстав», — так розцінив в інтерв'ю журналістам рішення парламенту щодо інформації Генпрокурора України Голова Верховної Ради Іван Плющ. На його думку, навіть якби депутати проголосували за відставку М. Потебенька, це не вплинуло б серйозно на розвиток подій. «Не такі перемоги нам потрібні», — сказав І. Плющ.

Як людина, що перенесла таке саме горе, яке нині спіткало Лесю Гонгадзе, Іван Плющ попросив усіх не сипати солі на свіжу рану матері. «Мені образливо, що навіть суть розслідування вже десь збоку, а головне — чи зняли, чи вдарили, що і хто далі», — зазначив глава парламенту. На його погляд, кожен політик має діяти з такої точки зору: «Якщо не можеш допомогти, не заважай. Якщо твої дії принесуть заспокоєння, призведуть до злагоди і до реального виходу, — треба діяти. А якщо вони несуть руйнівний заряд, треба задуматися над наслідками». Найстрашніше, вважає І. Плющ, що «сьогодні ні в юристів, ні в політиків, ні в депутатів не вистачає не лише терпіння, а й бажання зануритися у суть справи, а все хочуть мати результат». Краще, переконаний він, якби депутати, котрі наполягали на звіті Генпрокурора, внесли на розгляд парламенту і прийняли проект нового закону про прокуратуру. Адже сьогодні діє закон 1990 року, який після прийняття Конституції суперечить їй.

(Закінчення на 2-й стор.).

Офіційно

В юридичній площині

Уряд України проти вирішення політичного конфлікту в країні силовими методами, заявив Прем'єр-міністр Віктор Ющенко на прес-конференції з підсумків засідання спільної україно-грузинської міжурядової комісії з економічного співробітництва. На його думку, Президент України, уряд і «здорові конструктивні сили» вважають, що виходити з політичної ситуації, що склалася в країні, потрібно «виключно демократичним шляхом».

Усі питання у зв'язку зі скандалами мають бути врегульовані лише «в юридичній площині», підкреслив В. Ющенко.

У номер

Про абхазьку проблему

У Ялті 15—16 березня мають відбутися грузино-абхазькі переговори з урегулювання конфлікту. Про це йшлося на зустрічі Голови Верховної Ради України Івана Плюща з Державним міністром Грузії Георгієм Арсенішвілі. Для Грузії розв'язання абхазької проблеми — одне з найважливіших питань. І є надія, що «в Ялті буде прийнято рішення, яке відповідає історичній місії цього міста».

Сторони зазначили, що наше міжпарламентське співробітництво дуже багатообіцяюче. Іван Плющ констатував: «В економічному плані ми — на початку шляху, але в україно-грузинського співробітництва є великий потенціал». «Найголовніше, — підкреслив глава українського парламенту, — наша узгоджена позиція в Європі та світі».

Візит грузинської делегації до Києва пов'язаний з економічними інтересами. На думку Георгія Арсенішвілі, «Україна є новою зіркою Європи» і Грузія зацікавлена «побудувати з нею спільну ідеологію в економіці». Він вказав на позитивні особливості нашого співробітництва останнім часом: товарообіг збільшився на 20 млн. доларів. А щодо нинішніх політичних подій в Україні, то Г. Арсенішвілі заявив: «Треба йти демократичним шляхом, і все буде гаразд».

Конгресмени нагадали про принципи демократії

Свобода слова і зібрань, верховенство права, незастосування сили — на цих принципах має базуватися розслідування справи Георгія Гонгадзе і все, що їй супутнє. Так вважають члени делегації Конгресу США, які побували в Києві. На вчорашній прес-конференції вони також повідомили, що Президент України Леонід Кучма під час більш як двогодинної зустрічі твердо запевнив конгресменів у його відданості саме цим цінностям. Глава делегації республіканець Курт Велдон зазначив: Кучма був «надзвичайно щирий і відвертий». Американці, за словами Велдона, повторили пропозицію Федерального бюро розслідувань США щодо технічної допомоги в розслідуванні справи Гонгадзе. «Ми підтримуємо всі міжнародні заходи для того, аби досягти правди», — наголосила одна з лідерів демократів у Конгресі США Мері Каптюр.

(Закінчення на 3-й стор.).

99,9 відсотка

Російські судмедексперти стверджують, що «таращанське тіло» на 99,9 відсотка є тілом зниклого опозиційного журналіста Георгія Гонгадзе. Про це повідомив російський експерт Павло Іванов у програмі телеканалу НТВ «Независимое расследование». На запитання ведучого, чи відомі ці дані Генеральній прокуратурі України, експерт відповів: «Ні, невідомі, тому що запити не надходили», **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Тим часом Генпрокуратура України, посилаючись на первісні результати проведеної російськими експертами генотипологічної експертизи, продовжує вважати ці дані недостатніми і не визнає матір і дружину журналіста потерпілою стороною в справі.

Без газу... за власним бажанням

Понад 700 споживачів міста Сміла, що на Черкащині, подали заяви про від'єднання їхніх осель від газової мережі. Борг смілян за спожите тепло становить більш як три мільйони гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

ВАЖКІ ДІТИ

СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ З ТЕМНИМ МИНУЛИМ

«Щасливе дитинство» — то не про них. Хоча у хлопців з київської спецшколи соціальної реабілітації власне уявлення про щастя. Для одних воно матеріалізується у тарілці гарячої юшки і чистій постелі. Для інших — у непитущому батькові й ласкавій матусі. Та всі вони живуть мрією про універсальне, спільне щастя — якнайшвидше вийти на волю.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Суд іде

Призупинено купівлю-продаж ЗАлКу

Орджонікідзенський районний суд міста Запоріжжя виніс рішення заборонити ФДМ проводити дії з виконання договору купівлі-продажу акцій ЗАлКу до детального розгляду справи судом. Таке рішення суд прийняв, розглянувши заяви трьох юридичних осіб — акціонерів комбінату, які вважають, що їхні права порушені.

Здавалося, після скандалів, що відшуміли у процесі приватизації Запорізького алюмінієвого комбінату, вже поставлено крапку. Як відомо, ФДМ визнав «АвтоВАЗ-Інвест» переможцем конкурсу на придбання 68,01 відсотка акцій ЗАлКу. Більше того, 70 мільйонів доларів від «АвтоВАЗ-Інвесту» отримали, конвертували у гривні й ще минулого тижня передали до держбюджету України. Однак...

▪ *Урочистий вечір, присвячений 130-й річниці з дня народження Лесі Українки, відбудеться сьогодні на батьківщині уславленої поетеси — в Новограді-Волинському, що на Житомирщині.*

▪ *Правоохоронці Закарпаття затримали 11 афганців, котрі на надувних човнах вирішили форсувати Тису між селами Четове та Вилок у Берегівському районі.*

▪ *Вогнеборці Макіївки, що на Донеччині, врятували з палаючого підвалу одного з житлових будинків сімох немісцевих юнаків.*

P. S.

Ефірний простір монополізували партії

Ранкове і денне засідання 23 лютого

Парламентська хроніка

Перед початком засідання Голова Верховної Ради Іван Плющ привітав усіх присутніх зі святом захисника Вітчизни і народні депутати розпочали роботу за порядком денним.

Про діяльність Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення доповів голова Нацради Борис Холод. Співдоповідь зробив голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Олександр Зінченко.

Нині в Україні діє 791 теле- і радіокомпанія — з них 28 державні, 2 загальнонаціональні, 250 комунальних та 513 комерційних. Разом вони промовляють і показують 8 366 годин на добу. Кількість вражає, але розбудова інформаційного простору країни відбувається вкрай хаотично.

Доповідач і співдоповідач поінформували народних депутатів про заплановані реформи в інформаційному просторі протягом 2001—2004 років. Зокрема, передбачено збільшити кількість потужних каналів та зменшити число малопотужних. Забезпечити максимальну прозорість і об'єктивність ліцензування, реалізувати принцип: один канал — один мовник. Гарантувати підтримку інформаційній продукції українського змісту, удосконалювати інформаційне законодавство тощо.

Народні депутати, обговорюючи це питання, виступили з гострою критикою на адресу Нацради та становища, яке склалося.

Вона зводилася до того, що ефірний простір України монополізували кілька партій, а відтак він не є об'єктивний і правдивий. Хоча у своїй доповіді Борис Холод звертав увагу народних депутатів на те, що Нацрада не уповноважена втручатися у теле- і радіопрограми компаній. Водночас Олександр Зінченко переконаний, що Нацрада наділена достатніми правами, у тому числі має всі повноваження, щоб постанова ВР щодо висвітлення роботи парламенту виконувалася повністю.

Було обговорено законопроекти про внесення змін до Закону України «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну зону» та «Про перенесення термінів прийняття рішення про виведення з експлуатації Чорнобильської АЕС».

З доповіддю по першому законопроекту виступив голова Комітету ВР з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Юрій Самойленко. Запропоновано законодавчо гарантувати енергетикам збереження відповідного рівня зарплати та зобов'язати Кабмін виділити передбачені 325 млн. грн. для закриття ЧАЕС та 50 млн. грн. — для соціального розвитку Славутича.

Із другого законопроекту з доповіддю виступив член профільного комітету Володимир Яценко, який вважає, що закриття ЧАЕС було невигідне для України і заявив, що весь тягар від цього «ляже не на плечі Президента, а на народ». Доповідач вніс законопроект, який скасовує рішення про закриття ЧАЕС і передбачає відновлення роботи станції. Цей законопроект профільний Комітет не підтримав, але народний депутат Володимир Яценко наполіг на його голосуванні у день, який буде для цього відведено.

Розглянуто також проект закону про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про електроенергію». Доповідач, заступник міністра палива та енергетики Олександр Круть, навів такі факти: торік від руйнування електромереж, крадіжок країні завдано втрат на 125 млн. грн. При цьому від струму загинуло 253 особи. Зафіксовано 224 тисячі фактів самовільного використання електроенергії, а скільки таких випадків насправді — ніхто не знає. Законопроектом передбачено кримінальну та адміністративну відповідальність за подібне порушення.

Анатолій КАРАСЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З цієї хмари не буде дощу

(Початок на 1-й стор.).

Коментуючи нинішню ситуацію в парламентській більшості, Іван Плющ наголосив, що немає однозначного тлумачення парламентської більшості. У розвинених демократичних країнах парламентська коаліція іноді має перевагу в один голос. Заява лідера фракції «Батьківщина» О. Турчинова, що більшості нема, а тому, мовляв, нема з чого виходити, вважає глава парламенту, є «розмита». Якщо фракція вийшла з більшості, отже, треба відкликати свої підписи і відмовитися від керівництва парламентськими комітетами. Однак на сьогодні жодного підпису, зазначив І. Плющ, не відкликано.

Щодо підписання так званого звернення трьох Голова ВР заявив: «Я не лише не шкодую, а й глибоко переконаний, що ми втрьох вчинили правильно. Найголовніше нині в нашому суспільстві — втримати досягнуту стабільність».

Іван Плющ також переконаний, що влада немає підстав застосовувати силу для розв'язання політичної кризи, бо немає ознак сили з боку мітингуючих. «З цієї хмари я не чекаю дощу», — сказав він і додав, що «силою не перемогти навіть частинки власного народу».

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Заява фракції партії «Яблуко» відносно політичної кризи в Україні

Політична партія «Яблуко» з тривогою констатує, що останнім часом в Україні істотно загострилася загальнодержавна криза. У зв'язку з цим вважаємо своїм обов'язком висловити своє ставлення до останніх подій в Україні.

Партія «Яблуко» глибоко стурбована тією атмосферою кулуарності і непрозорості, в якій відбулися нещодавні переговори українського і російського президентів у Дніпропетровську. Саме нездорова атмосфера цих переговорів сприяла появі у країні низки тривожних чуток та інтерпретацій. У зв'язку з цим партія «Яблуко» хотіла б отримати від політичного керівництва України чіткі та однозначні відповіді на такі запитання:

1. Якщо переговори президентів мали суто технічний і робочий характер, як стверджує офіційна українська преса, то чому їхнє висвітлення супроводжувалося таким інформаційним розголосом та пропагандистською «тріскотнею»?

2. Якщо переговори означають зміну воєнної доктрини, як стверджують західні джерела, або зміну зовнішньополітичного курсу України, як повідомляють інформаційні джерела зі Сходу, то чому про це не поінформовано Верховну Раду України? Адже український парламент не меншою мірою, ніж Президент та уряд, відповідає за ці надзвичайно важливі напрями.

Політична партія «Яблуко» вкотре заявляє керівництву країни, що кулуарність та непрозорість — це одне з найстрашніших лих української політики, яке обов'язково має бути викорінене.

Уже четвертий місяць поспіль унаслідок «касетного скандалу», який виник в результаті нерозкриття злочину, скоєного щодо журналіста Г. Гонгадзе, потерпають звичайні громадяни України, держава стрімко втрачає свій авторитет на міжнародній арені. Суспільство розкололося на два непримиренні табори, що вкрай небезпечно для України. Партія «Яблуко» не приєдналася ні до Асамблеї 32 партій, що підтримали чинного Президента, ні до опозиційного Форуму національного порятунку. З огляду на це, ми пропонуємо **своє посередництво в конструктивному діалозі між ворогуючими об'єднаннями з метою поступового виходу України з кризи.**

Ми також звертаємо увагу Президента України та уряду на те, що не всі особи, чий негативний внесок у виникнення та розвиток політичної кризи вже фактично та юридично доведено, отримали справедливе покарання. Партія «Яблуко» підтримує звільнення керівників СБУ та охорони Президента, чия непрофесійність, брехня та аморальність сприяли загостренню кризи. Однак ми абсолютно не розуміємо збереження на посадах інших посадових осіб, за недовіру яким проголосувала Верховна Рада України. **Ми заявляємо, що криза не може бути ліквідована в ситуації, коли репресіям піддаються невинні, коли винуваті залишаються на своїх посадах і тріумфують, коли офіційна преса замовчує і покарання невинних, і тріумф винуватих.**

Партія «Яблуко» звертає увагу всіх політичних сил України на те, що подальше загострення загальної кризи призведе до непоправних негативних наслідків для України як суверенної держави. Тому закликаємо обидві ворогуючі сторони відкинути свої амбіції і виходити з інтересів країни.

Звертаємося до всіх учасників конфлікту, політиків, яким не байдуже майбутнє України: підтримайте ініціативу «Яблука» вирішити всі спірні питання за «круглим столом», а не у вуличних бійках.

Михайло БРОДСЬКИЙ,
співголова депутатської фракції «Яблуко».

ЗАКОНоДАВець

Засудженим полегшає... у листуванні, прогулянці та навчанні

НОВА НОРМА. У січні цього року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Виправно-трудового кодексу України», яким змінено умови відбування покарання окремими категоріями засуджених у певних видах виправно-трудових установ, насамперед у тюрмі.

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що законодавець по-новому визначив низку положень Виправно-трудового кодексу України (далі —ВТК), які стосуються виправно-трудових установ (далі — ВТУ), режиму відбуття покарань у місцях позбавлення волі, загальноосвітнього і професійно-технічного навчання так званих «зеків», заходів їх заохочення і стягнення.

Досі, як відомо, кореспонденція засуджених підлягала цензурі, а посилки, передачі та бандеролі —переглядові. Ухваленим законом **цензуру кореспонденції скасовано і передбачено, що кореспонденцію, як і посилки, передачі та бандеролі, працівники ВТУ можуть лише переглядати**. До прийняття цих гуманніших норм законодавців спонукала, зокрема, потреба приведення вітчизняного законодавства у відповідність до Конституції України, насамперед ч.3 ст.15, яка визначає, що в Україні цензура заборонена. Інше питання — якими можуть бути для засудженого наслідки перегляду кореспонденції? Відповідь на нього залежить від того, що саме вкладуть працівники виправно-трудової системи у це поняття і чи не буде відповідним підзаконним нормативно-правовим актом це витлумачено як щось недалеке від сумнозвісної цензури.

Та хоч би як буде, зауважте, що **навіть переглядові не підлягають пропозиції, заяви і скарги засуджених, адресовані Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини та прокуророві.**

Скасовано також обмеження кількості листів, які могли відправляти засуджені з тюрем на загальному режимі (їм дозволялося відправляти один лист на місяць, на суворому — один лист на два місяці). **Відтепер засудженим незалежно від виду ВТУ та режиму відбування покарання дозволено одержувати та відправляти листи без обмеження їх кількості.**

Істотні зміни передбачено для засуджених осіб, які утримуються в тюрмі. Як відомо, за чинним законодавством у тюрмах встановлено два режими: загальний і суворий. Донедавна закон не передбачав залежно від режиму якихось особливостей щодо виду камер, де утримувалися зазначені особи, і встановлював, що всіх засуджених тримають у тюрмах у загальних камерах. Віднині, згідно з новою редакцією ч.8 ст.29 ВТК вид тюремної камери, у якій засуджені відбуватимуть покарання, залежить від виду режиму: **на загальному режимі засуджених мають утримувати у загальних камерах, а на суворому режимі — в окремих камерах по дві особи** (нагадаємо, що на загальному режимі утримуються особи, засуджені вперше до тюремного ув'язнення, і особи, переведені з суворого режиму, а на суворому — утримують «зеків», які представляють більшу небезпеку для суспільства, зокрема особи, засуджені до довічного позбавлення волі; засуджені до тюремного ув'язнення за злочини, вчинені в місцях позбавлення волі; покарані додатково переведенням на суворий режим).

Як і раніше, новий закон передбачає можливість тримати засуджених в одиночних камерах. Але потрапити в «одиночку» можливо лише, як зазначено у законі, в окремих випадках за вмотивованою постановою начальника тюрми і за згодою прокурора. Які саме випадки можуть стати приводом для утримання засудженого в одиночній тюремній камері, закон не уточнює. Ймовірно, приводом для такого рішення можуть послужити поведінка самого засудженого, дії інших засуджених стосовно нього тощо.

Новим законом змінено також і тривалість щоденної прогулянки для засуджених, які утримуються в тюрмі. Якщо раніше вона була диференційована залежно від режиму (на загальному режимі прогулювалися одну годину, суворому — тридцять хвилин), то тепер усі **засуджені (незалежно від виду режиму) мають право на щоденну одногодинну прогулянку.** До того ж за зразкову поведінку і сумлінне ставлення до праці та навчання їм для заохочення може бути збільшено час прогулянки до двох годин.

І ще один «сюрприз» для засуджених, які потрапили до тюрми, — їм **дозволено одержувати протягом року дві посилки (передачі)**. (Досі такій категорії засуджених взагалі не дозволялося отримувати будь-які посилки і передачі).

Збільшено також розмір коштів, які засуджені до суворого тюремного режиму можуть витрачати щомісяця для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби — до п'ятидесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати (таку суму можуть використовувати і в'язні загального режиму).

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що віднині законом скасовано обмеження щодо надання засудженому як заохочення права на додаткове одержання посилки, передачі чи побачення (виключено ч.4 ст. 66 ВТК). Тобто, заохочувати посилкою чи побаченням можна і тих засуджених, котрі не мали таких «привілеїв».

Малоосвіченим в`язням з неповною загальною середньою освітою ще й пощастить довчитися — закон передбачає створення у ВТУ для цієї категорії засуджених середніх загальноосвітніх шкіл (досі ВТУ обмежувалися створенням консультаційних центрів). До речі, закон передбачає безкоштовне забезпечення таких «зеків»-учнів підручниками, зошитами, письмовим приладдям.

У розрізі взаємин «адміністрація тюрми — ув'язнені» слід мати на увазі ще одну нову норму: з переліку осіб, які мають право застосовувати до засуджених заходи заохочення і стягнення, виключено начальників загонів, а натомість це право одержали начальники відділень соціально-психологічної служби ВТУ.

ДЛЯ ДОВІДКИ: закон прийнято 11 січня 2001 р., він набрав чинності з 20 лютого 2001 р. З повним його текстом можна ознайомитися в «Голосі України» від 20 лютого ц. р.

Микола МЕЛЬНИК,
кандидат юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України».

Засуджені (незалежно від виду режиму) мають право на щоденну прогулянку

Молоко — продукт небезпечний?

Знак біди

Вітчизняні медики на вченій раді в Міністерстві охорони здоров'я гадали, як захищати громадян і домашню худобу від біди. З новим для нас ворогом, модифікованим пріоном, у країнах Європи вже знайомі давно. Саме він — збудник так званого коров'ячого сказу, через який доводиться масово знищувати поголів'я великої рогатої худоби за кордоном. Але найбільша небезпека — «агресор», потрапляючи до організму людини, спричиняє новий варіант хвороби Крейцфельда—Якоба, клінічні ознаки якої — втрата розуму і стовідсоткова смерть: протиотрути від інфекції немає.

— Не обов'язково причина захворювання, — ішлося у доповіді професора Донецького державного медичного університету Валерія Шлопова, — споживання м'яса інфікованих корів. Модифікованого пріона можна «підхопити» під час переливання крові, пересадки органів і тканин, введення гормональних препаратів людського і тваринного походження. Нещодавно департамент здоров'я США висловив занепокоєння можливим інфікуванням дітей в разі використання вакцин проти поліомієліту, грипу, гепатиту А, дифтерії, віспи, коклюшу, скарлатини та інших інфекцій. Для виготовлення цих вакцин у багатьох країнах світу використовували сироватку крові європейських корів.

На думку Валерія Шлопова, пріони в організм людини можуть потрапляти з модними нині у західних країнах дітячими добавками. А нещодавно стало відомо — з молоком і молокопродуктами. Наприкінці січня цього року співробітниками Інституту вірусних захворювань тварин у Тюбінгені (Німеччина) виявлено пріони в молоці корів.

На вченій раді медики закликали до негайного створення в Україні спеціального Комітету з пріонових захворювань людей і тварин та до міжнародної кооперації зусиль. У США, Великобританії, Франції та Німеччині великий практичний досвід у розв'язанні цих проблем. До того ж краще вчитися на чужих помилках та їх наслідках, ніж сподіватися на диво й очікувати, що біда омине нас.

Галина КВІТКА.

Фотофакт

У Львівському палаці мистецтв відкрито виставку проектів пам'ятника засновнику міста Данилу Галицькому.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

Конгресмени нагадали про принципи демократії

(Початок на 1-й стор.).

Щодо обвинувачень на адресу вищих українських посадових осіб, то Курт Велдон переконаний: «Ніхто не може вважатися винним, поки це не буде доведено судом». Правда, за словами Мері Каптюр, Президент України під час зустрічі з делегацією визнав: український Кримінальний кодекс і система правосуддя нині не є досконалими.

Індикатором свободи зібрань в Україні, вважають американці, може стати подальше існування в Києві наметового містечка. На думку ще одного члена делегації Денниса Куцинича, «знесення цих наметів і означатиме застосування сили». «Я не побачив, щоб містечко перешкоджало пересуванню пішоходів або дорожньому рухові», — зазначив республіканець Боб Шаффер. А якщо і є якісь проблеми, то, на думку конгресменів, влада й ті, хто протестує, могли б нормально домовитися про перенесення наметів у якесь інше місце.

Одним з найважливіших підсумків візиту, за словами Курта Велдона, стала домовленість про пожвавлення міжпарламентських відносин. «Ми зацікавлені в існуванні прямого зв'язку між Конгресом та Верховною Радою», — наголосив він.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

В Естонії втома від влади була з 1940 по 1991 рік

Боротьба естонців за незалежність мала не тільки політичний, а й екзистенціальний характер. Естонці, які населяють невелику європейську територію, досі відчувають себе уразливими перед лицем геополітичних амбіцій своїх сусідів. Лише здобувши статус суверенної держави, вони змогли гарантувати своє виживання як народу. Сьогодні, в День незалежності Естонії, на запитання «ГУ» відповідає Надзвичайний і Повноважний Посол Естонії в Україні Тіїт НАБЕР.

— Економічні реформи, які проводить Естонія, визнано одними з найуспішніших серед країн Центральної і Східної Європи. Розкрийте таємниці вашого успіху. Наскільки реальна можливість для України скористатися вашим досвідом?

— Свого часу Естонія прийняла нехай важкі, але надзвичайно важливі рішення з реформування економіки. Один із секретів нашого успіху — грошова реформа. Крім того, нам удалося створити сприятливий інвестиційний клімат, нормальний клімат для торгівлі. Дещо з естонського досвіду, безумовно, можна вивчити і запровадити в Україні.

— Україна вже два роки як вийшла з першої десятки основних торгових партнерів Естонії. А наш договір про вільну торгівлю досі сповна не виконується. Що у світлі цих фактів ви можете сказати про перспективи україно-естонського співробітництва?

— Я не сказав би, що договір не виконується чи не працює. Коли він набув чинності, обсяг товарообігу між нашими країнами різко збільшився. Естонські фірми, які працюють в Україні, досить успішні. Мало того, скажу, що багатьма скандинавськими фірмами тут керують естонські менеджери: вони мають свої ноу-хау. А договір — основа для розвитку торгівлі, далі — слово за бізнесменами. Не заперечуватиму, є й проблеми: колізії між нормами міжнародного права і внутрішнім законодавством. Це стосується й питання сертифікації товарів. А буде ще складніше. Ми ведемо переговори про вступ до ЄС. Плануємо бути цілком готові до цього 31 грудня 2002 року. Серед безлічі питань стандартизації внутрішнього права з правом Євросоюзу — й питання сертифікації. А сертифікації товарів за стандартами ЄС в Україні взагалі немає...

— Чи знають в Естонії про наші нинішні політичні скандали? Якщо так, то який це має резонанс?

— Резонансною є свобода слова в Україні. На цьому й преса акцентує увагу. Усе інше — внутрішні справи України.

— Дехто з наших політиків вважає, що в країні з перехідною економікою люди не сприймають будь-яку владу. Настає втома від влади. Ви в Естонії це проходили?

— Ні. В нас обожнюють і поважають президента. А втома була... з 1940 по 1991 рік.

— Серед ваших стратегічних цілей — повноцінне членство в НАТО та збереження добросусідських зв'язків з Росією. Судячи з усього, ви не вважаєте їх взаємовиключними?

— Ні, не вважаємо. Якщо в Росії думають інакше, то це їхнє право. Показово, що голова думського міжнародного комітету Дмитро Рогозін, який перебував нещодавно в Таллінні з візитом, змінив свій початковий дуже жорсткий текст виступу, де навіть погрожував військовими розвідопераціями на території Естонії, якщо ми приєднаємося до НАТО.

Яна СТАДІЛЬНА.

Генеральному прокуророві України Потебеньку М. О.

Заява про порушення кримінальних справ

Фракція виборчого блоку Соціалістичної і Селянської партій України «Лівий центр» 28 листопада 2000 р. зробила заяву про причетність високих посадових осіб держави: Президента України Л. Кучми, глави адміністрації Президента В. Литвина, міністра внутрішніх справ Ю. Кравченка, до зникнення (вбивства) журналіста Г. Гонгадзе.

Окрім того, в друкованих засобах масової інформації була опублікована значна кількість статей, які теж вказують на причетність високих посадових осіб держави до зникнення (вбивства) журналіста Г. Гонгадзе, а також до розкрадання державних коштів, незаконної приватизації державної власності, дачі й одержання хабарів, фальсифікації виборів Президента і референдуму і т. ін.

Так, газета «Товариш», № 48 за листопад 2000 р., у статті «На найвищих посадах в Україні, цілком імовірно, перебувають кримінальні злочинці» подає інформацію про причетність Л. Кучми, Ю. Кравченка і В. Литвина до переслідування журналіста Г. Гонгадзе.

У грудні 2000 р. в газеті «Товариш», № 50, під заголовком «Я давав присягу на вірність Україні. Я не давав присягу Кучмі про те, що буду виконувати його злочинні накази» був опублікований протокол пояснень майора запасу СБУ М. Мельниченка, який свідчить про причетність Л. Кучми, Ю. Кравченка, В. Литвина до переслідування журналіста Г. Гонгадзе і пояснює, яким чином було зафіксовано на плівку їхні розмови. Крім того, в цій статті йдеться про те, що Л. Кучма давав накази голові Служби безпеки Л. Деркачу, голові Державної податкової адміністрації М. Азарову про знищення опозиційних ЗМІ («Сільські вісті», «Товариш», «Грані», «Вечірні вісті», «Зеркало недели», «Свобода»), про переслідування депутатів і прослуховування їхніх телефонних розмов.

У 51-му номері газети «Товариш» за грудень 2000 р. під заголовком «Дізнавшись про це, він не міг зробити інакше» подається текст заяви майора запасу України про те, що за вказівкою Л. Кучми президентські вибори і всеукраїнський референдум були сфальсифіковані.

У першому номері газети «Товариш» за січень 2001 року під заголовком «Я Ющенко уничтожу», — сказав Президент» подається інтерв'ю майора запасу СБУ М. Мельниченка радіо «Свобода», в якому він інформує про те, що за вказівкою Президента Л. Кучми мільйонні кошти знімалися з рахунків українських фірм і ховалися, що Президент Л. Кучма причетний до діянь П. Лазаренка в Україні, що Президент Л. Кучма отримав хабара — скіфське золото вартістю 5 мільйонів доларів, що в нього (М. Мельниченка) є докази того, що Г. Гонгадзе «замовив Президент Кучма». На підтвердження достовірності цієї інформації майор М. Мельниченко пропонував Президентові Л. Кучмі діалог у прямому ефірі, щоб народ України сам міг пересвідчитися в його щирості.

(Закінчення на 5-й стор.).

У номер

Вінниця

Світло ввімкнули

На Вінниччині відновлено подачу електроенергії до всіх 1800 населених пунктів, що зазнали стихії в листопаді–грудні минулого року. Та чимало населених пунктів під'єднано до мережі за так званою тимчасовою схемою. Вінничани звернулися до Міненерго з проханням: не скасовувати надзвичайний стан, оголошений в енергетиці області. Щоб кошти за оплату спожитої електроенергії і надалі йшли на закінчення робіт, повідомляє *наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.*

Ніжин

Не заборгуєш — лічильника отримаєш

У Ніжині, що на Чернігівщині, теплоенергетики спільно з міською владою стимулюють встановлення лічильників тепла в будинках. Якщо власники помешкань не мають заборгованості, то вони отримують прилад безкоштовно.

Кіровоград

Із одинадцяти маршрутів — один

У зв'язку із неповним фінансуванням збитків підприємства «Кіровоградelектротранс» з міського бюджету та обмеженням електропостачання в місті функціонуватиме один тролейбусний маршрут. Утім, для кіровоградців і це — неабиякий прогрес. Бо останнім часом пасажири взагалі забули про існування електричного транспорту.

Спорт

Події та результати

***Футбол.* Київ. Позавчора у клубі майстрів «Динамо» під головуванням Равіля Сафіулліна відбулося засідання ради ПФЛ. У роботі цього зібрання взяли участь президент ФФУ народний депутат України Григорій Суркіс і п'ятеро його заступників.**

Порядок денний налічував сім питань, і їх вирішили впродовж години. А ще чотири години тривало обговорення питання, яке перейшло в дискусію, — про ротацію клубів між лігами за підсумками сезону-2000/2001. Скандалу не було. Всі, хто бажав, висловилися, що свідчить про вияв демократії.

Отже, каменем спотикання стала кількість команд, які мають залишити вищу лігу. Президент ФФУ запропонував варіант, коли елітну лігу залишають два колективи (до речі, така кількість значиться в чинному регламенті) і чотири з першої її поповнюють. І вища ліга, отже, розширюється до шістнадцяти команд.

Конференція ПФЛ ще в грудні затвердила іншу «арифметику»: вилітає одна команда, натомість приходять три. У підсумку рада ліги підтримала оте рішення конференції ПФЛ. Однак остаточне рішення прийматиме виконком ФФУ.

***Ашгабад.* Дніпропетровський «Дніпро» у рамках розіграшу Кубка президента Туркменії виграв у російського клубу ЦСКА (Москва) — 4:0 (Валяєв — два, Зубков, Зубченко).**

***Нікосія.* Товариський матч. «Шахтар» (Донецьк) — «Динамо» (Бухарест). 5:1. Агахова, 35, Попов, 43, Воробей, 61, 83, 85 — Батя, 4.**

***Кубок УЄФА.* 1/8 фіналу. Матчі-відповіді. «Бордо» (Франція) — «Райо Вальєкано» (Іспанія). 1:2 (перший матч — 1:4). «Парма» (Італія) — ПСВ (Нідерланди). 3:2 (1:2). «Кайзерслаутерн» (Німеччина) — «Славія» (Чехія). 1:0 (0:0). «Барселона» (Іспанія) — АЕК (Греція). 4:0 (1:0). «Нант» (Франція) — «Порту» (Португалія). 2:1 (1:3). «Інтер» (Італія) — «Алавес» (Іспанія). 0:2 (3:3). «Ліверпуль» (Англія) — «Рома» (Італія). 0:1 (2:0). «Сельта» (Іспанія) — «Штутгарт» (Німеччина). 2:1 (0:0).**

У 1/4 фіналу (8—15 березня) зустрічатимуться: «Кайзерслаутерн» — ПСВ, «Барселона» — «Сельта», «Алавес» — «Райо Вальєкано», «Порту» — «Ліверпуль».

***Баскетбол.* Київ. Чемпіонат країни. Жінки. ТІМ-СКУФ (Київ) — «Козачка-ЗАлК» (Запоріжжя). 88:79.**

Фотофакт

У Полтавській галереї мистецтв відкрито фотовиставку «Портрет на межі віків», присвячену десятій річниці нашої незалежності. На ній представлено роботи заслуженого журналіста України Валерія Черкаса — працівника обласної газети «Зоря Полтавщини».

***На знімку**: Валерій Черкас (ліворуч) знайомить із виставкою голову облдержадміністрації Євгена Томіна.*

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Колектив працівників апарату Верховної Ради України глибоко сумує з приводу тяжкої втрати — смерті колишнього завідуючого юридичним відділом секретаріату Верховної Ради України доктора юридичних наук, академіка Академії правових наук України, професора

БУРЧАКА Федора Глібовича

та висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного.

Важкі діти: світле майбутнє з темним минулим

На «гриповий» карантин цю школу не закрили. Спілкування із зовнішнім світом тут і без того обмежене... спеціальним режимом.
«Ми сидимо зрозуміло за що, а ви?» — запитують свого директора учні Київської спеціалізованої школи соціальної реабілітації. Інакше кажучи, закладу для засуджених неповнолітніх.

Одна з дев'яти

...На плацу, де зазвичай проходять лінійки, перед головним корпусом стоїть на варті припале пилом погруддя Антона Макаренка — великого перевихователя безпритульних. У його послідовників сьогодні роботи не поменшало. І хоча в Україні лише 9 спецшкіл для «важких підлітків», попит на такі заклади набагато більший...

От тільки не хочуть, очевидно, у цьому зізнаватися власники високих кабінетів, не бажають псувати показники негарною статистикою. В журналі-довіднику «Столична освіта» київську спецшколу не вказано. Її начебто немає. Вона — фантом, який бентежить уяву багатьох чиновників не специфікою контингенту, а... територією і приміщеннями. За словами директора, на будівлю спецшколи було чимало «покупців». І міліція, і Києво-Могилянська академія... Леонід Деркач, приміром, коли був головою Митного комітету, хотів зробити тут митний інститут.

Для внутрішнього користування

Згідно з торішньою жовтневою постановою Кабінету Міністрів, спецшколу перепідпорядковано Міністерству освіти і науки України. До того часу вона була у віданні обласного управління освіти й перебувала на місцевому бюджеті. Тепер — на державному. Труднощі перехідного періоду спричинили борги із зарплати працівникам, не виділяли гроші й на харчування учням тощо. День наших відвідин школи збігся у часі з довгоочікуваним днем зарплати. Як директорові вдалося протягом кількох місяців годувати школу й утримувати персонал, знає лише він.

— Чимало різних перевірок у нас буває: чим годуєте, як навчаєте, чи чисті простирадла, чи не порушуєте права дитини, — розповідає директор Ігор Левчук. — А коли без грошей сиділи, ніхто не приїздив, не бив на сполох...

Спецшкола шукає меценатів або спонсорів. «Важка то справа!» — зізнається Ігор Борисович. Мовляв, спонсори полюбляють усілякі презентації з шампанським. А що спецзаклад такого типу може презентувати? Хіба що...

Спецконтингент з ясними очима

... Шість років тому відбувся суд над одним із вихованців школи. Він утік із спецзакладу, вчинив крадіжку. Суддя, жінка чутлива, подивилася в ясні очі втікача і відпустила, а його напарника засудили. Дванадцятирічний злодюжка вийшов із залу суду і мовив: «Ну й дурепа ота суддя!»

Контингент школи — 70 хлопчаків 10—14 років. Переважно діти, мам-тат яких позбавлено батьківських прав. «Мати працює повією, а батько —алкоголіком», — так оцінюють соціальний статус батьків багатьох учнів у спецшколі.

За словами директора, серед його підопічних чимало випадково засуджених: «не їх до нас слід було направляти, а тих, хто прислав сюди тих хлоп'ят».

...З глухого села Чернігівської області до київської спецшколи прибув хлопчик з багатодітної родини. Мама сама виховує шістьох... Цей парубійко пішов красти солому. Темно було, він чиркав сірниками і випадково спалив скирту. Його засуджено за псування державного майна.

Артем

Маленький, руденький, веснянкуватий хлопчисько спритно веде м'яча і без промаху поціляє у «кошика». У Артемка величезні сірі очі, обрамлені густими білявими віями. У спецшколі «прописаний» на два роки за крадіжку.

— З хлопцями полізли до багатого дядька в підвал. Узяли шампанське. Сам не пив. Хотіли продати. Не встигли, — коротко завченими фразами розповідає свою історію мій співрозмовник.

— Що, їсти хотів? — намагаюся вловити соціальний мотив зазіхання на приватну власність багатого дядька.

— Нє-а. Грошей хотів, — по-дитячому безпосередньо відповідає Артем.

— Що, батьки не давали?

— Мені багато було треба. Мати на фермі дояркою. Тато — тракторист. У них хіба візьмеш...

— Батьки приїздять?

— Ні. Але листів пишуть щодня.

— Ким хочеш бути, як виростеш?

— Та кимось буду. Але красти більше не піду, — вже по-дорослому каже мій дванадцятирічний співрозмовник. І раптом по-філософськи зауважив: — Воно то й правильно, що я сюди потрапив. Хоч навчуся. Сяку-таку освіту здобуду.

Дорога туди й назад

Шлях до школи простий: злочин, затримання, порушення кримінальної справи, слідство, суд, вирок. Засуджених неповнолітніх направляють до спецшколи для виконання покарання...

Батьки до тих, хто відбуває реабілітацію, приїздять нечасто. Більше того, їх навіть не поспішають забирати після закінчення терміну виправлення. І не тільки рідні, а й державні структури, котрі повинні цим займатися. Директор змушений сам розвозити підопічних по домівках.

За два—три місяці до виходу на волю дирекція спецшколи надсилає запит за місцем проживання, щоб дізнатися про умови, в яких житиме дитина після відсидки...

Складається враження, що ці діти нікому не потрібні на волі. З появою важкого підлітка з кримінальним минулим у суспільстві пов'язано безліч проблем — житло, працевлаштування, соціальна опіка. Траплялися випадки, коли діти, що відбули покарання, залишалися у стінах випарвної альма-матер, бо не мали куди податися.

У спецшколі є власна майстерня, де учні опановують виробничий фах. За роботу в шкільній майстерні платять гроші. Тут прищеплюють любов до праці на грошовій основі. Таким чином, дитині зі злодійським минулим намагаються пояснити, що гроші можна заробити чесною працею, що життя може бути чистішим і світлішим за те, якого вони зазнали в дитинстві.

На волі п'ятнадцятирічний підліток може продовжити навчання. Але, як правило, з того права рідко користуються ті, хто вже за віком «відсидів» неповну середню школу. А працевлаштування екс-спецконтингенту навіть у Києві — важка процедура. От і виходить зачароване коло «соціальної реабілітації».

... Сергій Гусь — сирота. Лікар дав йому прізвище, а міліціонер — ім'я. Життя своє почав з дитячого будинку «Малятко», потім були інтернати... У спецшколі соціальної реабілітації навіть знайшли для нього роботу. Втік... Злодійське життя рідко відпускає на волю своїх романтиків.

Гена

Гена — киянин. У спецшколі вже 10 місяців. Потрапив за крадіжку харчових продуктів зі шкільної їдальні. З друзями «взяли» сік, апельсини, борошно. А в результаті — два роки за вироком суду. Щомісяця до Гени приїздять батьки і приносять цукерки, куплені на мамину зарплату консьєржки і татову пенсію. А їхній син у свої 13 років опановує програму 2-го класу. На волі він шість років школу прогулював. Каже — друзі заважали.

— Повернешся, то що робитимеш?

— Нічого...

А в самого очі великі і невинні... У камуфляжному костюмі хлопчина схожий на арештанта. Ми розмовляємо під час перерви у просторому шкільному коридорі в оточенні «камуфляжних» однокласників Гени. Одні з інтересом вивчають мій диктофон, інші вочевидь зацікавлені застібкою на сумці. Непідробну зацікавленість 6-го класу викликає апаратура нашого фотокореспондента:

— От ми тебе зараз бомбанемо, — лунає грайливий тенорок із заднього ряду спостерігачів.

— У вас тут і жарти специфічні, — апелюю до директора.

— То не жарти. Вони можуть, — каже Ігор Борисович.

Як назвете школу...

Останнім часом в українському суспільстві дебатується питання про доцільність інтернатської системи виховання сиріт і соціально неблагополучних дітей. Багато хто вважає, що інтернати як інститут колективного виховання, а в нашому випадку — виправлення, давно себе пережили. Ця система калічить дітей, перетворює їх на своїх заручників.

— Ми не вчимо їх жити. Відсутня адаптація до нормальних соціальних умов. У 15 років багато хто з вихованців інтернату не знає свого розміру взуття, одягу. Не вміють прати, до ладу одягтися, не можуть розрахуватися за покупку в магазині. За них усе роблять нянечки, вихователі, кухарі, — констатує Ігор Левчук. — У нас існують навіть норми ваги, що її можна піднімати: для дівчаток — 3 кілограми і для хлопчиків — 5. Та якщо він краде, то тягає значно більше за норму. А в нас не дозволяють, аби дитина сама собі сорочку випрала. Не дай Боже, захисники прав дитини побачать, що учень на кухні картоплю чистить! А як на мене, хай чистить...

Директор вважає, що правильніше було б назвати заклад школою соціального і психологічного коригування або школою адаптації до нормальних умов життя. Мовляв, школа соціальної реабілітації не відповідає поставленим завданням — куди накаже реабілітувати підлітка, до колишнього злодійського життя?

— Ще п'ять років тому я також думав, що інтернатські заклади на кшталт нашого давно застаріли. Нині я переконаний: інтернати держава має боготворити. Інакше куди подіти всіх бомженят, сиріт і безпритульних — до притулків? Притулок — то на місяць. Їх там відмиють, підгодують, переодягнуть. І край. А далі що?

Вітя

Спецшколи торкнулася шкільна реформа. Принаймні, 12-бальна система оцінок. Ніна Іванівна, вчителька математики, твердить, що сюди потрапляють дуже здібні діти. Та багато соціально занедбаних. Дехто не знає таблиці множення. Захоплено розповідає вчителька про «зірочку» школи Вітю Питецького.

— Я познайомилася з Питецьким у складній ситуації. Влітку він утік зі спецшколи. На виїзному суді, де розглядали його справу, суддя поцікавився моєю думкою щодо цього учня. Тоді я схарактеризувала Вітю як розумного, старанного учня і не помилилася...

Вітя Питецький родом з Хмельницького. У школі він — авторитет. Не за м'язами (всі учні спецшколи — юнаки тендітні, «качків» тут немає), а за розумом, за успішністю. Потрапив до спецшколи за крадіжку. На ньому — дві квартири й фірма.

— Тут переважно всі хлопці за це..., — почав свій монолог Вітя. — У мене це почалося з поганої компанії, ще в дитинстві з ними зв'язався... Прибув сюди влітку. Втік чому? Просто хотів додому. Один рік у Хмельницькому я прогуляв, а тут почав надолужувати матеріал, тепер майже відмінник, учуся на 7-10 балів. Щоправда, з історією —не дуже. Батьки мої розлучилися. Батько — сидить. А мама заробляє. Вона в мене порядна жінка. Працює на залізниці. Старша сестра — швачка.

— Твоя найзаповітніша мрія сьогодні?

— Вона нездійсненна... Хочу додому.

Ольга ВАУЛІНА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

У журналі-довіднику «Столична освіта» київську спецшколу не вказано

За грати — тільки за рішенням суду

Щорічно у СІЗО утримується більш як 70 тис. осіб, за офіційною статистикою, половина з них — незаконно. Людей, що відсиділи за гратами не один місяць, а часто-густо й не один рік, випускають навіть... не вибачившись. Країна, що прагне бути правовою, демократичною, соціальною, має розуміти: найпершим пріоритетом для неї повинні стати права людини, її свобода й особиста безпека. Отже, прийняття Закону «Про внесення доповнень і змін до Кримінально-процесуального кодексу України щодо врегулювання підстав, порядку і термінів тримання під вартою осіб, що підозрюються або обвинувачуються у скоєнні злочинів» стало першим, але революційним кроком на шляху розуміння цього, на шляху від декларацій до конкретних дій.

Про усі аспекти цієї проблеми — інтерв'ю з автором названого закону, народним депутатом України, головою підкомітету Комітету правової політики, членом Вищої ради юстиції Василем ОНОПЕНКОМ.

— Василю Васильовичу, голосуючи за ваш авторський законопроект і в першому, і в другому читанні, народні депутати виявили неабияку постійність. Першого разу — 338 голосів, під час прийняття закону — 328. Така собі постійна більшість, що виступила за гуманізацію кримінально-процесуального законодавства. Чим ви можете пояснити таку єдність «лівих» і «правих»?

— Насамперед важливістю самої проблеми, яку, слава Богу, вже врегульовано законом. Від тюрми і від суми... Далі знаєте. А якщо серйозно, то незалежно від фракційної та ідеологічної приналежності люди розуміють, що арешт як запобіжний захід все-таки повинен бути винятком, а не правилом, повинен застосовуватися не до всіх поголовно, а лише до окремих категорій злочинців — тих, хто скоїв тяжкі злочини. І я вдячний кожному, хто проголосував «за».

— Отже, цей закон повинен стати механізмом реалізації поки що не чинної ст. 29 Конституції, оскільки до червня цього року, відповідно до перехідних положень Конституції, зберігається наявний порядок арешту, тобто за санкцією прокурора. Ви пропонуєте в своєму тепер уже законі демократичніший і конституційний спосіб — взяття під варту виключно за рішенням суду.

— Не просто за рішенням суду, а за вмотивованим рішенням суду. І це справді семимильний крок уперед. До того ж рішення суду буде відтепер прийматися за обов'язкової участі особи, що підозрюється, її захисника, прокурора або слідчого. Це буде прозорий демократичний процес. Мало того, це рішення можна буде оскаржити до вищестоящого суду в касаційному порядку.

А сьогодні санкцію на арешт дає прокурор. Він же порушує кримінальну справу, він же від імені держави підтримує обвинувачення в суді, врешті, здійснює нагляд за виконанням вироку. Це — неправильно з будь-якої точки зору. Бо фактично рішення про позбавлення волі приймається одноосібно в тиші кабінету. А це, даруйте, інквізиція. Судовий розгляд питання про застосування арешту передбачає дослідження усіх доказів по справі. Саме доказів, а не підстав, як нині, для обрання запобіжного заходу. До речі, ідея така виникла ще у 1994 році. Я, тоді міністр юстиції, намагався її проштовхнути як одну з тез Концепції судово-правової реформи.

— А в чому різниця між термінами «підстави» і «докази»?

— Підстави сьогодні — і матеріали кримінальної справи, і рапорти дільничного інспектора міліції, і різні довідки. Але це не докази. Докази — це ті факти, це та об'єктивна інформація, що добута легальним, тобто процесуальним шляхом.

Враховуючи те, що йдеться про обрання запобіжного заходу стосовно людини, котра тільки підозрюється в скоєнні того чи іншого злочину і її вина ще не доведена, спиратися саме на докази дуже важливо.

— Отже, крім усього іншого, ще й підвищення ролі суду закладається цим законом.

— Безперечно. Тому що надійнішого способу захисту прав, ніж суд, людство не придумало. З прийняттям цього закону і роль суду зростає, і повага до нього. Ще раз наголошую: судовий захист, судовий контроль не дозволить зловживати, не дозволить порушувати закон.

Це — єдиний надійний спосіб захисту, заслін від безконтрольного втручання в приватне життя, реальна запорука судової захищеності громадян.

— Але не усім відомо, що наші суди грішать тяганиною, в тому числі у тих справах кримінальних, де запобіжним заходом обрано саме утримання під вартою...

— Звісно, це ненормальна ситуація, коли розгляд справи в суді, особливо якщо йдеться про позбавлення волі, затягується. До речі, щодо цієї ситуації я підготував відповідний запит до голови Верховного суду та міністра юстиції. Але в цій проблемі є, як кажуть, інша сторона медалі. Матеріальне забезпечення судів досить незадовільне, так само і технічне забезпечення. Третина приміщень, де суди розташовані, не пристосовані для роботи. Тому перед тим, як вимагати стовідсоткової віддачі, треба створити умови для роботи.

— Отакої. А ви ще й пропонуєте віддати вирішення питання щодо застосування арешту в суди. Хіба це логічно?

— Нелогічно застосовувати арешт до всіх без розбору. Нелогічно на десятому році незалежності роками гноїти за гратами людей за крадіжку мішка картоплі, в той час, коли насолоджуються життям крадії мільярдів. Нелогічно посідати перше місце серед країн СНД щодо застосування запобіжного заходу у вигляді арешту.

Генеральний прокурор незалежної України має набагато більше прав і повноважень щодо термінів тримання під вартою, ніж прокурор колишнього Радянського Союзу. Останній міг лише у виняткових випадках продовжити цей термін до 12 місяців. За нинішнім українським законодавством максимальний термін попереднього ув'язнення — аж 18 місяців.

За новим законом цей термін скорочено вдвічі. Я гадаю, що за кваліфікованого підходу, професійному, слідчий може нормально вкластися в цей термін. Повірте мені, у нас, у правоохоронних органах, як правило, працюють професійно.

— У вас, мабуть, все-таки знайдуться опоненти, які стверджуватимуть, що терміни слідства треба продовжити, що справи, мовляв, бувають складні.

— Так. Є справді складні справи. Але давайте «порадимося» з процесуальним законодавством. А воно дає змогу в межах доведеного звинувачення направити матеріали кримінальної справи до суду, а розслідування вести далі. В цьому немає суперечності. Крім того, у новому законі не обмежується термін ведення слідства. Обмежується термін тримання під вартою. Між іншим, що стосується продовження термінів слідства, то, відповідно до нового закону, це питання розв'язуватиметься не прокурором, а судом.

— Неважко здогадатися, чому не були сприйняті ваші пропозиції на початку 90-х. Ви фактично ламаєте менталітет і працівників правоохоронних органів, і суспільства загалом, які багато десятиліть вважали принципом гуманності та справедливості вислів Гліба Жеглова: «Вор должен сидеть в тюрьме».

— А злодій і повинен сидіти в тюрмі. Втім, як і ті, хто скоює тяжкі, насильницькі злочини, ті, хто вчиняє розбій, убивства, зґвалтування. Для цих категорій небезпечних злочинців, так само як і рецидивістів, прийнятий закон не передбачає жодних поблажок і пом'якшень. Йдеться про інше. Про доцільність все підряд кидати за грати. Точніше, про недоцільність. Навіщо, приміром, садити тих, хто скоїв крадіжку у великих розмірах чи інший економічний злочин? Нехай заплатять заставу, нехай сидять під домашнім арештом, нехай дадуть підписку про невиїзд. Таким чином не нівечитимуться людські долі, розбиватимуться сім'ї, та й заподіяна матеріальна шкода буде точно відшкодована. В усьому цивілізованому світі саме так і робиться! Не може бути позбавлення свободи правилом, чимось буденним для сучасної демократичної держави. Тому в законі змінюються і підстави запобіжних заходів, і мета їх застосування. І це справді революція в кримінально-процесуальному законодавстві.

— Отже, невдовзі, як в усіх цивілізованих країнах, наших громадян зможуть затримати лише на 72 години. І після цього треба або пред'явити звинувачення, або відпустити?

— Саме так. Тому що нинішня ситуація, коли людину можуть арештувати без належних підстав, тримати під вартою необмежений час і навіть не повідомити рідних, не дати можливості звернутися до адвоката —небезпечна, аморальна і навіть загрозлива. Відповідно до прийнятого закону, затримати будь-кого можна буде лише на 72 години. Протягом цього терміну суд має вирішити долю людини.

— Які ще новели містить закон, що його прийняла Верховна Рада?

— Застосування нового запобіжного заходу —домашнього арешту. Звісно, це теж певне обмеження прав людини — перебування вдома під наглядом правоохоронних органів протягом трьох місяців. Людина, що знаходиться під домашнім арештом, може, приміром, працювати або навчатися. Але ще раз наголошую, що такий запобіжний захід підходить не для всіх категорій підозрюваних.

— Василю Васильовичу, чи можна вважати прийнятий закон першим кроком до гуманізації кримінального та кримінально-процесуального законодавства, до виправлення його репресивного ухилу?

— Так. Репресивний ухил не зменшує кількості тяжких і насильницьких злочинів. Навпаки, їх кількість з року в рік зростає. Можна говорити про безліч причин такої ситуації — економічних, соціальних, психологічних. Але я переконаний: жорстокість породжує тільки жорстокість. Репресіями ми не зупинемо злочинність. Вдумайтеся — в тюрмах знаходяться близько 250 тис. осіб. І кожний з них це — людська доля, особиста трагедія. Про це не можна забувати.

Про жахливі умови перебування за гратами теж знають усі. Так, це люди, які скоїли злочини і мають понести кару. Але це — люди. Наші співгромадяни, які оступилися і повинні свідомо покаятись (poenitinzia — у перекладі «каяття»). І кожен повинен повернутися в суспільство повноцінним його членом, а не розлюченим, зламаним психологічно рецидивістом. Введення в дію цього закону ще й розвантажить ці установи. Перебуватимуть лише ті злочинці, котрі справді небезпечні для суспільства.

А СІЗО! Щорічно в них перебуває більш як 70 тис. осіб. І це, зауважу, люди, ще не визнані винними. Вони лише підозрюються у скоєнні злочинів. А їх уже фактично психологічно катують: вони обмежені в доступі до інформації, їх змушують спати при світлі, обмежують у побаченнях з рідними. Навіть митися дозволяють лише раз на тиждень. Це ж тортури, знущання, порушення прав людей.

— Василю Васильовичу, а раптом Президент не підпише цей закон?

— Президент прагне, щоб Україна увійшла в європейське співтовариство. Щоб українське законодавство відповідало міжнародним стандартам захисту прав людини. Тому, я сподіваюся, — він підпише закон.

— Зрозуміло, що на ньому кроці ви не зупинилися. Ви сказали, що цей закон — лише перший крок на шляху гуманізації, декримінілізації і усунення карального, репресивного ухилу нашого законодавства, то які кроки наступні?

— Задумів багато. Скажу про кілька. Сьогодні люди, які перевиховуються у виправних установах — колоніях, тюрмах, по суті, «відпрацьовують» там свої злочини. Так замислена ця система — шляхом трудотерапії людину виправити. Чесно відпрацювавши за гратами по 5, 10, скажімо, років, на моє переконання, людина має право на зарахування цього терміну в загальний трудовий стаж. Щоб потім не йти красти, а мати надію хоча б на маленьку пенсію.

Наступна пропозиція — щодо розголошення даних слідства у ЗМІ. Не таємниця, що нині дуже вдало маніпулюють громадською думкою через ЗМІ і створюють ворогів Батьківщини ще до рішення суду. А як же бути з презумпцією невинності?

І ще одна проблема: скільки підприємців потерпає від контролюючих структур? Безліч. Хочу законодавчо виправити це. Сподіваюся.

Інтерв'ю взяв **Олексій ТАРАСЕНКО.**

! У номер

Генеральному прокуророві України Потебеньку М. О.

Заява про порушення кримінальних справ

(Початок на 3-й стор.).

У цьому ж номері газети опубліковане депутатське звернення ряду народних депутатів до Президента України, в якому йдеться про те, що Л. Кучма причетний до вбивства лідера Народного руху України В. Чорновола та до терористичного акту щодо народного депутата Н. Вітренко, що Л. Кучма неодноразово отримував величезні хабарі, що він є співучасником діянь П. Лазаренка, Ю. Звягільського, А. Лобова в розкраданні державних коштів в особливо великих розмірах, прихованні за кордоном валюти.

В другому і третьому номерах газети «Товариш» за січень 2001 року надрукована стаття О. Мороза «Хроніка одного злочину», де в подробицях викладені факти стосовно зникнення (вбивства) журналіста Г. Гонгадзе і розкривається механізм причетності до цього Президента Л. Кучми та інших високих посадових осіб держави.

У четвертому номері газети «Товариш» за січень 2001 року опубліковане чергове інтерв'ю майора запасу СБУ М. Мельниченка, в якому він цитує слова Президента Л. Кучми: «Ющенко хоче, щоб я його звільнив. Я його не звільню, я його знищу раз і назавжди». В цьому інтерв'ю М. Мельниченко вказує, що Президент Л. Кучма втручався у вирішення судової справи відносно С. Салова, висловлював погрози на адресу судді, який вів цю справу, і давав вказівку главі держадміністрації Донецької області Януковичу застосувати до нього насильство: «Ну, я думаю, что с судьей вы разберетесь, чтобы он на всю жизнь запомнил». Далі йдеться про те, що Президент удався ще одного кримінального дійства проти правосуддя — образив голову Верховного суду України В. Бойка, який визначав підсудність справи щодо В. Олійника. Президент Л. Кучма у присутності міністра внутрішніх справ Ю. Кравченка назвав голову Верховного суду В. Бойка «падлюкою». В цьому інтерв'ю вказується, що Президент Л. Кучма «на 90 відсотків країною не займається. Він займається політичними переслідуваннями» тих, хто щось пробував зробити, змінити, що Президентові Л. Кучмі «було направлено 25% акцій плюс одна золота сумського «Хімпрому».

У п'ятому номері газети «Товариш» за лютий 2001 року був надрукований текст розшифровки чергового запису, зробленого майором запасу СБУ М. Мельниченком, де йдеться:

— про дачу Президентові Л. Кучмі хабара. Глава адміністрації Сумської області В. Щербань як подяку за «роботу і так далі» дає Л. Кучмі і його рідні 25% акцій плюс одну золоту сумського «Хімпрому» —прибуткового і перспективного підприємства, монопольного виробника суперфосфату на терені України, Росії та країн Західного регіону;

— про змову глави держадміністрації Сумської області В. Щербаня з Президентом Л. Кучмою щодо роздачі своїм людям акцій іншого цікавого з точки зору одержання прибутків підприємства — «Нафтопродукту»;

— про втручання Президента Л. Кучми у вирішення судової справи щодо донецького адвоката С. Салова, висловлення ним погрози на адресу судді, який вів цю справу, наказ главі адміністрації Донецької області Януковичу розібратися з цим суддею, «чтобы он на всю жизнь запомнил»;

— про здійснення Президентом Л. Кучмою ще одного злочину проти правосуддя — образи голови Верховного суду України В. Бойка (назвав його падлюкою за те, що у відповідності з законодавством В. Бойко визначив підсудність справи щодо мера Черкас В. Олійника);

— про насильство з боку міністра внутрішніх справ Ю. Кравченка щодо суддів з метою прийняття необхідних судових рішень, який у бесіді з Президентом Л. Кучмою заявив, що «кожну справу ми супроводжуєм до розгляду в суді, і якщо суддю не беремо в кліщі хорошо або не лякаємо, то вона ламається»;

— про змову глави Державної податкової адміністрації України М. Азарова з Президентом Л. Кучмою щодо прикриття, виведення з-під відповідальності керівника «Нафтогазу» І. Бакая, який, за словами М. Азарова, «... мінімум ну так мільйонів сто поклав у кишеню, мінімум».

Таким чином у заяві фракції і у викладених публікаціях газети «Товариш» та багатьох інших виданнях, що виходили в цей час в Україні, за рубежем та в системі Internet, наведено факти про причетність Президента України Л. Кучми, міністра внутрішніх справ Ю. Кравченка, колишнього голови СБУ Л. Деркача, глави Державної податкової адміністрації М. Азарова, глави адміністрації Президента В. Литвина, колишнього глави НАК «Нафтогаз» І. Бакая, глави держадміністрації Сумської області В. Щербаня та інших високих посадових осіб до дій, які підпадають під ознаки злочинів, передбачених такими статтями Кримінального кодексу України:

стаття 58 — посягання на життя державного діяча;
стаття 86[1] — розкрадання державного майна в особливо великих розмірах;
стаття 94 — умисне вбивство;
стаття 127 — перешкоджання здійсненню виборчого права і роботі виборчих комісій;
стаття 129[1] — порушення законодавства про референдум;
стаття 134[1] — переслідування громадян за критику;
стаття 165 — зловживання владою;
стаття 166 — перевищення влади;
стаття 168 — одержання хабара;
стаття 170 — дача хабара;
стаття 176[1] — втручання у вирішення судових справ;
стаття 176[2] — погроза щодо судді;
стаття 176[3] — образа судді;
стаття 186 — приховування злочинів;
стаття 189[3] — втручання в діяльність працівників прокуратури, органів внутрішніх справ, безпеки.

Керуючись статтями 4, 94 п.4, 95 Кримінально-процесуального кодексу України, просимо порушити за вказаними фактами кримінальні справи та організувати їх розслідування.

Про результати розгляду заяви просимо повідомити.

Голова фракції О. О. МОРОЗ.

Нелогічно застосовувати арешт до всіх без розбору

І був дощ, як оркестр

Співочі «Голоси України»

Раїса Кириченко — народна артистка України, лауреат Національної премії України імені Т. Шевченка, кавалер орденів княгині Ольги. А віднедавна — й дипломант конкурсу «Голоси України», що його наша редакція проводить спільно з дирекцією Всеукраїнського фестивалю народної творчості.

У неї надзвичайно тепла квартира. І це не випадкове враження, спричинене негодою. Тут, у теплих стінах, люди тепло посміхаються. Під батареєю спить тепла кішка Зося. Слова округляються і теж стають теплими. Теплий погляд співрозмовниці випромінює особливе світло. Саме так душа знаходить дорогу до людей.

— Раїсо Панасівно, чи не в цьому теплі і світлі, звичайно, окрім потужного вокалу, — таїна привабливості співака для публіки?

— Ви дуже правильно помітили. Коли людина співає з очима, як у риби, без тепла, всі це відчувають.

— Коли ви відчули себе співачкою?

— Мабуть, потяг до співу зародився ще тоді, коли мама мене носила. Це, здається, було природно, бо співали мої батьки. У нас у Корещині Глобинського району на Полтавщині на родинні свята збиралися всі діти, зяті, свекрухи, бабусі... На жаль, не було магнітофонів, щоб записати ці голоси... Брала участь у шкільній самодіяльності. Коли я дозволяла собі співати на повну силу, люди прибігали до нас і просили: «Раю, ще, іще!» А потім мене помітив хормейстер Павло Оченаш і забрав у свій хор до Кременчука. То була справжня школа.

— Але це не єдині ваші університети...

— Проблема в тому, що тоді здобути освіту з народного співу не було де. Я маю диплом Харківської консерваторії з хорового диригування. Це вже значно пізніше при навчальних музичних закладах з'явилися народні відділи. Хоча мені казали, що могла стати й оперною співачкою. Та вабило інше... А на початковому етапі мене не взяли навіть у філармонію. Це було перше серйозне розчарування. Повернулася додому, пішла працювати на ферму до телят...

— І, врешті-решт, щось допомогло вам довести всьому світові: ви гідні найпрестижніших сцен...

— Тоді в Раї Корж (дівоче прізвище. — **О. К.**) була вишня. І був дощ, як оркестр. І я під той оркестр так натренувала свій голос!

— А ваші колеги кажуть, що під час дощу голос спить...

— У мене такого немає. Я ніколи не думаю, що мені щось може завадити. Є голос — треба ним користуватися. Хіба лише після операції не могла сповна використовувати дане мені природою — не було сил.

(Закінчення на 8-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Земний господар і... небесний хуліган

Не давайте владу бідним

Прізвище Яворський і назва фірми «Явсон» — знакові для регіону. Самі посудіть. Ідеш полями — чиї землі засіяні й доглянуті? «Явсонові». Дивишся на небо — чиї літаки? Ні, то не Коломийський авіаполк тренується, то Олександр своїм спортивним літаком прокладає борозну в небі. Замилуєшся дивовижними на гірських стежках — чиї вони? «Явсонові». А звідки взялися огірки уже наприкінці січня, на місяць раніше, аніж передбачено природою й агрономією? Від тепличного господарства «Явсон».

Сім років тому успішний бізнесмен приїхав з Одеси до рідного краю, щоб придбати хату для відпочинку. Роздивився, прислухався і придбав разом із хатою 32-гектарне тепличне господарство, на той постколгоспний час уже сплюндроване. Руїни одного з підрозділів колишнього процвітаючого колгоспу імені Ярослава Галана, очолюваного Героєм Соціалістичної Праці, сприйняв як візитівку революційного реформування села і ментальності місцевого населення. Зубожілі, безробітні наввипередки кинулися до заможного земляка з простягнутою рукою й жалісливими історіями про злидні, нестатки, біди. Приходили рано-вранці до хати й чекали, поки господар прокинеться, щоб заспівати йому хором «дай!». Деякі хитромудрі нащадки опришків приходили з паспортами й просили чималі позики «під процент», чим неабияк дивували Олександра Павловича, який ніколи не займався подібним бізнесом. Коли з Одеси переїхала на постійне проживання дружина Люба з дітьми, прохачі передислокувалися до офісу.

Згодом двісті жителів села дістали добре оплачувану роботу в реконструйованому господарстві, соціальний захист, відремонтовану школу і реставровану церкву. Усе це забезпечив новий власник, але рецидиви колгоспної свідомості ще довго давалися взнаки: «Хай чабан, — усі гукнули...» Одні крали огірки й помідори, інші намагалися скликати збори, щоб обирати, голосувати. У господаря урвався терпець, і він скликав трихвилинні збори, щоби визначити формулу капіталістичних відносин, а саме: буття визначає свідомість. Ця теза стала в пригоді, коли Олександр Яворський став торік господарем 920 гектарів занедбаних земель у сусідньому Снятинському районі. Селяни впрохали матір Олександра, щоб вона намовила сина взяти їхні земельні паї, бо більше нема кому.

— Я погодився, бо виріс тут і хочу залишити добрий слід, — каже він. — Коли зайшов на ферму в селі Кулачківцях, корови заревели, побачивши нову людину. Серце розболілося: я побачив концтабір для худоби. Худющі корови давали по півлітра молока на день. Хіба ж не судити за це колишніх управлінців? Жодний з них не матиме у мене роботи.

Корів відгодували і роздали людям. Селянська розвідка доповіла, хто і що з загального майна потягнув на своє обійстя — довелося повертати. А коли впіймали у полі трьох крадіїв, моралі не читали. Зловмисники дістали «буки» і компенсували збитки у багатократному розмірі. Відтак загальний рівень свідомості одразу ж піднявся на кілька щаблів.

Нині Олександр Яворський анітрохи не сумнівається, що кожна вкладена гривня дасть дві гривні прибутку. А як же ризики, непаритетна політика розрахунків, на які зазвичай нарікають сільськогосподарські виробники? Нема таких проблем! Усе це, на його переконання, словесний чортополох убогих негосподарів.

— Ні в якім разі не можна давати владу бідним, — вважає він. — Це ж зрозуміло, вони використовуватимуть її для того, щоб розбагатіти...

Я спробувала посперечатися. Мовляв, бідність — не порок. А знання, інтелект — то також капітал, поки що не цінований у нашому суспільстві, тому й не прибутковий. Та мені не вдалося переконати співрозмовника.

— У моїй кандидатській дисертації було три авторські свідоцтва про винаходи. Коли створив в Одесі кооператив і впровадив їх гальванічне виробництво, отримав 16-кратний економічний ефект.

Його бізнесові, філософські та моральні орієнтири — не позичені, вони виростають на ґрунті власного життя. Зароблені кошти — не самоціль. Олександр Яворський вкладає їх у розбудову мікромоделі ідеального соціуму. Спочатку —довкола своєї справи, а потому коло однодумців, дасть Бог, розшириться, збільшаться обшири ідеальних територій. А плоди будуть такими ж реальними, як огірки й помідори з тепличного господарства. Приклад. Торік тут зібрали найвищий в Україні врожай огірків. Цього сезону зберуть не менш як 300 тонн з гектара. Овочі від «Явсона» — екологічно і біологічно чисті, виростають із елітного насіння, на доброму ґрунті.

Народжений літати не буде плазувати

Щоби збагнути усіма фібрами душі цю філософію життя Олександра Яворського, я ризикнула сісти разом з ним у спортивний літак Як-52. Зізнаюсь, літаки не належать до моїх улюблених засобів пересування, я не почувала себе комфортно навіть у «Боїнгу». Сама дивуюся, чому доволі сміливо сіла в кабіну тендітного літачка. (До речі, генерал, що навідався під час польотів на Косівський аеродром, не наважився скористатися таким запрошенням. Ай-ай-ай!) Мене міцно прив'язали до сидіння ременями і... «пташина» випурхнула в небо.

Олександр опанував польоти вже після сорока років, вони для нього — щось більше, аніж спортивне захоплення. З висоти польоту і глибини ризику усе на світі — ціни й цінності —постає в іншому світлі. Якби не польоти, хіба зміг би кинути згори, з неба, букет квітів коханій дружині під час презентації її поетичної книжки «Вересневі барви»? Якби не народився крилатим, хіба зміг би видряпатися, ще підлітком, по склепіння старого костьолу, щоб наловити там голубів? Лікарі сказали, що тяжко хвору дівчину Любу необхідно годувати юшкою з голубиного м'яса, і юний лицар кинувся рятувати свою майбутню дружину.

І справді, політ змінює плин думок: навіщо ми беремо до голови і до серця усякі невартісні дрібнички? Чую голос Олександра в навушниках: «Зараз буде невеликий трюк, приготуйтеся». Приготуватися до такого неможливо: душа враз відривається від тіла і летить у безмежжя, а грішне тіло перетворюється на невагому пір'їнку і падає долу.

Такими були мої відчуття від фігури вищого пілотажу, що називається «вертикаль».

— Ну як? — сміється голос у навушниках.

— Хуліган! — переводжу подих.

Чи був страх? Був, звісно. Але відчуття неба, азарт ризику п'янили, я погодилася на повтор фігури і цього разу вже не заплющувала очі. Ми облітали земні і небесні угіддя Олександра. Спустилися нижче над рідною домівкою пілота. Ось мати вийшла на поріг, ось дружина з донечкою махають руками. А знизу, із землі, лунають команди п'ятиразової абсолютної чемпіонки світу Ірини Адабаш, нині начальника Косівського аероклубу з філією в Одесі. Легендарна спортсменка напевне вже розпрощалась би з польотами і з небом, якби Олександр Яворський не реанімував і аеродром, і аероклуб, де тренуються нині члени збірної України, готуються до світової першості.

Уже після «вертикалі» Ірина Адабаш пояснила, чому загинув під час виконання фігури вищого пілотажу Бородич. Він літав надто мало і мав лише дві секунди, щоб виправити фатальну помилку. Сам Олександр Яворський торік налітав більше годин, аніж увесь Коломийський авіаполк, у якому деякі майори дослужилися до зірочок, жодного разу не здійнявшись у небо. Це — надто дороге задоволення.

Після польоту в Як-52 мене удостоїли звання «пілот Оксана», і я майже впевнено почувала себе в кабіні Ан-2 за штурвалом. Головне, як я тепер розумію, здолати «інерцію заземленості» й відчувати небо як дім буття.

Якось Олександр дозволив собі жарт-тест із приятелем, міським головою. Посадив за штурвал поруч із собою і запропонував... покерувати літаком: містом керуєш — невже ж маленьким літачком не зможеш? Честолюбство взяло гору над здоровим глуздом, «герой» увірвав, що він і справді сам веде літак, і... тест завершився гулею на голові й переляком.

Схожі тести я спостерігала і на фермі з елітними кіньми. Зайшов на ферму господар — покотилося іржання. Наблизився до кожного, привітався, попестив гриву — інакше ревнуватимуть, хвилюватимуться.

— Коні наділені дуже сильним біополем. Вони можуть лікувати, знімати стреси. За тисячі кілометрів відчувають, коли вмирають їхні батьки, і... плачуть.

Коні — не для бізнесу, а виключно для задоволення сім'ї, друзів. Білий красень Крок, улюбленець дев'ятирічної Надійки, охоче робить «привіт» — тупає ногою, пустотливо висовує язик, і на його морденції неважко побачити усмішку. Крок припав до вподоби, і я вибрала його для «гострих відчуттів». За допомогою тренера видряпалася в сідло (які ж височенні ці елітні коні!) і вмить пошкодувала. Кінь ішов слідом за тренером поволеньки, але так крутив головою (мабуть, хотів посміятися з незграбної незнайомки), що я чимскоріш попросилася долу. А от гнідий Доход, рекордсмен чистокровної англійської верхової породи, повівся як справжній джентльмен. Його легка рись була такою граціозною, що можна було втримати, не розхлюпавши, горнятко англійського чаю. Безмежно вдячна вам, сер!

Безнадійно заземлені не розуміють: навіщо бізнесменові Доход, який не дає доходу? Навіщо літаки, які так дорого коштують? Навіщо літаки, які обходяться так дорого? Щоб літати! Хіба ж не зрозуміло? А літати навіщо? Ну, це вже філософське питання. А може, усі наші біди від того, що бракує окриленості? Порпаємо носом землю і не бачимо неба над головою.

Моя земля — мій дім, мій оберіг

Коли йому було 14 років, ублагав маму купити за 60 карбованців поламану інвалідну машину, що вже проросла бур'яном. «Колись віддам», — пообіцяв. З нічого власноруч зробив такий всюдихід, що перед ним навіть дашники шанобливо розступалися. Згодом він, уже студент Одеського політехнічного, таке виробляв на мотоциклі, що молдавські даішники втратили надію затримати «особо опасного преступника» (чорна куртка з намальованим черепом!) на землі й почали переслідувати його вертольотом. Мотоцикліст люб'язно дозволив затримати себе на українській території і одразу ж запропонував начальникові ДАІ Чернівецької області побитися об заклад на дві пляшки коньяку (для батька) і п'ять кілограмів шоколадних цукерок:

— Втечу від вас з міста — не впіймаєте!

Начальникові ДАІ, видно, сподобався зухвалий студент із відмінними оцінками в заліковці, і він погодився. Запропонував хлопцеві «відірватися». А навіщо? Мотоцикліст розкрутився на задньому колесі так, що вусібіч полетіли камінці, і... шугонув із високої кручі вниз. Усі дороги, усі в'їзди і виїзди були перекриті. Врешті «особо опасний» вигулькнув перед постом ДАІ з-за меж міста: чому ж ви мене не ловите?

...У студентські часи підробляв в Одесі таксистом. Якось його попрохали довезти за 15 хвилин від морвокзалу до аеропорту. Довіз за вісім. Пасажири виклали пачку грошей із словами: «Життя коштує дорожче!»

Що ж означають азартні ігри в екстремальних ситуаціях? Колись їх можна було списати на гріхи юності, а тепер? Тепер блискавичне вміння опанувати себе, ситуацію, бізнес — то стиль життя. Характер, котрого потребує третє тисячоліття. А ще — виклик стереотипним уявленням про житейські висоти. Він бачив Париж з висоти Ейфелевої вежі, то й що? Значно важливіше те, що президент поважної французької фірми приїжджає до нього в гості і запрошує робітників від «Явсона» попрацювати у Франції на ферзерних машинах. Висота для Яворського — це передусім досконалість виконаної власними зусиллями роботи. Твоя дорога, твоя земля, твоє небо, твій оберіг. Ось — горизонталь, ось — вертикаль. Прості селянські, християнські істини: що посієш, те й пожнеш. Навіть коневі зрозуміло. Милий Крок, тупни «привіт», висунь язика на знак згоди. Що, смієшся?

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Косівський район,
Івано-Франківська область.

Шановні акціонери
ВАТ «Енергопостачальна компанія Одесаобленерго»!

Компанія «FOSTER GROUP MANAGEMENT INC.» та Компанія «PRIZE FINANCIAL GROUP L. L. C.», що сукупно володіють пакетом акцій ВАТ «Енергопостачальна компанія Одесаобленерго» в розмірі більше, ніж 10 %, у відповідності до ст. 43 Закону України «Про господарські товариства» та Статуту ВАТ «Енергопостачальна компанія Одесаобленерго» повідомляють про скликання позачергових зборів акціонерів ВАТ «Енергопостачальна компанія Одесаобленерго», які відбудуться 17 квітня 2001 року об 11-00 за адресою: м. Київ, вул. Січневого повстання, 11-а, готель «Салют», конференц-зал 7-й поверх.

Реєстрація учасників зборів відбудеться з 9.00 до 10.30 17 квітня 2001 року за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2000 рік.
2. Звіт спостережної ради за звітний період.
3. Звіт ревізійної комісії про результати фінансово-господарської діяльності за 2000 рік.
4. Вибори Голови правління, вибори Правління ВАТ «Енергопостачальна компанія Одесаобленерго».
5. Вибори Спостережної ради ВАТ «Енергопостачальна компанія Одесаобленерго».
6. Про передачу структурного підрозділу ВАТ «Енергопостачальна компанія Одесаобленерго» Одеських теплових мереж до комунальної власності.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати:

Для фізичних осіб — паспорт або інший документ, який посвідчує особу;

Для уповноважених осіб фізичних або юридичних — паспорт (документ, що посвідчує особу) та довіреність, оформлену згідно чинного законодавства України.

Довідки за телефоном: (044) 290-70-14.

Правління ВАТ «Лохвицький цукровий завод» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 квітня 2001 року о 14-й годині за адресою: м. Червонозаводське, вул. Матросова, 4, актовий зал ВАТ «Лохвицький цукровий завод».

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ «Лохвицький цукровий завод» про виконання плану фінансово-господарської діяльності в 2000 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження плану фінансово-господарської діяльності на 2001 рік.
4. Вибори Спостережної ради.
5. Вибори ревізійної комісії.

Реєстрація проводиться з 10.00 до 13.00 за вказаною адресою.

Телефон для довідок: 9-85-73.

ООО «ДЧП» (код ОКПО 13471592) объявляет о своей ликвидации.

Претензии принимаются в течение 2-х месяцев.

Тел.: (0562) 47-80-96.

ВАТ «Автотранспортне підприємство 12364» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 14 квітня 2001 року о 10 годині за адресою: 71630, Запорізька область, м. Дніпрорудне, вул. Степова,3 в актовому залі підприємства.

Порядок денний:

1. Звіт правління «Про результати господарської діяльності за 2000 рік».
2. Про план розвитку підприємства на 2001 рік.
3. Звіт Спостережної Ради.
4. Звіт Ревізійної комісії.
5. Вибори голови Ревізійної комісії.

Реєстрація учасників зборів відбудеться за місцем проведення загальних зборів з 8.00 до 10.00. При собі мати паспорт та довіреність.

Довідки за телефонами: 6-27-54, 6-18-82.

Правління ВАТ «АТП-12364»

Правління ВАТ «Украгромлинмонтаж»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 квітня 2001 року за адресою розміщення Правління ВАТ: 02094, м. Київ, вул. Краківська,36/10, в актовий залі, початок о 12 годині.

Порядок денний:

1. Основні підсумки діяльності товариства за звітний період та напрями на 2001 рік.
2. Висновки ревізійної комісії по звітності за 2000 рік.
3. Затвердження результатів господарсько-фінансової діяльності за 2000 рік.
4. Внесення змін до Статуту товариства.
5. Довибори складу Спостережної ради.
6. Затвердження рішення про створення філій та їх положень.
7. Інші поточні питання.

Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 11.00 17.04.2001 р. за адресою зборів.

Для участі в зборах акціонери представляють документ, що посвідчує особу, представники — оформлені згідно положення довіреності та власний документ особи.

Довідки за телефонами Правління ВАТ: (044) 559-95-15, 558-89-11, 559-15-63.

До уваги акціонерів
АТЗТ «Науково-виробниче об'єднання «Созидатель»!

Правління АТЗТ «НВО «Созидатель» повідомляє, що 12 квітня 2001 року о 16.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Сєрова, 4, приміщення кафе «Созидатель» відбудуться загальні збори акціонерів.

Реєстрація учасників зборів з 15.00 до 15.45.

Порядок денний:

1. Звіт голови Правління про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства за 2000 р.
2. Звіт та висновки Ревізійної комісії Товариства за 2000 р.
3. Затвердження річного балансу Товариства за 2000 р.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку Товариства за 2000 р.
5. Визначення стратегії розвитку та затвердження основних напрямів діяльності Товариства на 2001 р.
6. Збільшення Статутного фонду Товариства та прийняття рішення про додатковий випуск акцій.
7. Перевибори голови Правління — генерального директора Товариства та членів Правління Товариства.
8. Перевибори членів Спостережної ради Товариства.
9. Перевибори членів Ревізійної комісії Товариства.
10. Про внесення змін до складу засновників та розподілу акцій Товариства.
11. Про внесення змін до Установчих документів Товариства.

Додаткова інформація стосовно збільшення статутного фонду Товариства:

Збільшення статутного фонду здійснюється в зв'язку з індексацією основних фондів Товариства станом на 01.01.1995 р.

Збільшення статутного фонду товариства здійснюється шляхом додаткового випуску акцій існуючої номінальної вартості.

Мінімальний розмір збільшення статутного фонду: 145128 (Сто сорок п'ять тисяч сто двадцять вісім) гривень.

В зв'язку з збільшенням статутного фонду Товариства пропонується внести такі зміни до Статуту Товариства:

П. п. 4.1.; 5.3. викласти у наступній редакції:

«4.1. Статутний фонд Товариства становить 290256 (Двісті дев'яносто тисяч двісті п'ятдесят шість) гривень.».

«5.3. Статутний фонд поділено на 290256 (Двісті дев'яносто тисяч двісті п'ятдесят шість) простих іменних акцій номінально вартістю 1 (одна) гривня кожна.».

Статутний фонд збільшується шляхом додаткового випуску 145128 (Ста сорока п'яти тисяч ста двадцяти восьми) простих іменних акцій Товариства номінальною вартістю 1 (Одна) гривня кожна, загальною вартістю 145128 (Сто сорок п'ять тисяч сто двадцять вісім) гривень. За умови прийняття відповідного рішення загальними зборами акціонерів Товариства, загальний розмір статутного фонду Товариства становитиме 290256 (Двісті дев'яносто тисяч двісті п'ятдесят шість) гривень.

Номінальна вартість акцій при додатковому випуску акцій не змінюється.

Підписка на акції Товариства не здійснюється; акції додаткового випуску розподіляються серед акціонерів Товариства пропорційно до їх частки в статутному фондів Товариства.

Акціонери мають права, визначені чинним законодавством України та установчими документами Товариства.

Збитків для власників акцій Товариства, пов'язаних із збільшенням розміру статутного фонду Товариства, не передбачається.

Для участі у зборах потрібно мати: акціонерам —документ, що посвідчує особу; представникам акціонерів — доручення на право представництва на загальних зборах та документ, що посвідчує особу.

Довідки за телефонами: (056) 778-54-15; 778-54-16.

Правління АТЗТ «НВО «Созидатель».

Акціонерне товариство «Українська автомобільна корпорація»

повідомляє про загальні збори акціонерів, які відбудуться 19 квітня 2001 року об 11.00 у залі засідань Київського головного центру «УкрАВТО» за адресою: м. Київ, Ново-Пирогівська,58.

Порядок денний:

1. Звіт Правління Товариства про результати діяльності Товариства за 2000 р.
2. Звіт і висновки ревізійної комісії за річним звітом і балансом Товариства за 2000 р.
3. Затвердження результатів діяльності Товариства за 2000 р., порядку розподілу прибутку, затвердження звітів і висновків ревізійної комісії, строку та порядку виплати дивідендів, визначення порядку покриття збитків.
4. Визначення основних напрямів діяльності Товариства на 2001 рік.
5. Створення, реорганізація та ліквідація дочірніх підприємств, філій та представництв, затвердження їх Статутів і Положень.
6. Відкликання та обрання членів Спостережної ради Товариства.
7. Відкликання та обрання членів Правління Товариства.

Правління.

ВАТ «Український концерн хмелярства «Укрхміль»

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів ВАТ «Український концерн хмелярства «Укрхміль» будуть проведені 12 квітня 2001 року об 11.00 за адресою: м. Житомир, вул. Хлібна, 27.

Реєстрація акціонерів буде проводитись 12 квітня 2001 р. з 8.00 до 10.30 за адресою проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про роботу ВАТ за 1999 та 2000 роки та основні напрями роботи на 2001 рік.
2. Звіт Спостережної ради.
3. Звіт Ревізійної комісії підприємства за 1999 та 2000 роки.
4. Затвердження розподілу прибутку за 1999 та 2000 роки.
5. Перевибори членів Спостережної ради.
6. Збільшення Статутного фонду ВАТ в зв'язку з додатковим випуском акцій.
7. Внесення змін до Статуту ВАТ.
8. Створення дочірнього підприємства та затвердження його Статуту.

Інформація про збільшення статутного фонду

1. Мотиви, спосіб та мінімальний розмір збільшення статутного фонду. Збільшення статутного фонду проводиться з метою поповнення обігових коштів підприємства шляхом проведення додаткового випуску акцій існуючої номінальної вартості. Розмір збільшення статутного фонду складає 1 960 310,50 грн.

2. Проект змін до статуту товариства, пов'язаних зі збільшенням статутного фонду. Передбачено пункти 7.2 та 7.3 Статті 7 Статуту викласти у такій редакції:

«7.2. Статутний фонд Товариства становить 3 500 000,00 грн. (три мільйони п'ятсот тисяч гривень).

7.3. Статутний фонд товариства поділено на 14 000 000 (чотирнадцять мільйонів) простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. (нуль гривень двадцять п'ять копійок кожна)».

3. Дані про кількість акцій, що випускаються додатково та їх загальну вартість. Додатково випускається 7 841 242 акції загальною вартістю 1 960 310,50 грн.

4. Номінальна вартість акцій не змінюється і становить 0,25 грн.

5. Права акціонерів при додатковому випуску акцій. На першому етапі підписки реалізується переважне право акціонерів на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості, пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію акцій. На другому етапі підписки реалізується право інших інвесторів на придбання акцій, що випускаються додатково, та існуючих акціонерів у кількості, що перевищує кількість акцій, на яку акціонер реалізував своє переважне право. При цьому на другому етапі переважним правом на придбання акцій, що випускаються додатково, користуються акціонери товариства.

6. Термін проведення першого етапу підписки орієнтовно з 20 червня 2001 р. по 5 липня 2001 р. включно. Термін проведення другого етапу підписки орієнтовно з 6 липня 2001 р. по 20 липня 2001 р. включно.

7. Порядок відшкодування власникам акцій збитків, пов'язаних із змінами статутного фонду. Збитки не передбачаються.

Для участі в зборах акціонерам необхідно мати:

— документ, який засвідчує особу;
— сертифікат акцій або виписку з реєстру акціонерів;
— довіреність на право участі в зборах (для представників акціонерів).

Телефони для довідок: (0412) 36-78-70; 37-21-11.

Правління ВАТ «Укрхміль».

ВАТ «Пинязевицький кар'єр»

повідомляє про скликання загальних зборів акціонерів, які відбудуться 12 квітня 2001 року о 14.00 за адресою: смт. Гранітне Малинського району Житомирської області.

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ про діяльність товариства за 2000 рік.
2. Звіт ревізійної комісії та Затвердження балансу за 2000 рік.
3. Затвердження планів діяльності і порядок розподілу прибутку на 2001 рік.
4. Перевибори голови правління.
5. Перевибори голови та членів ревізійної комісії.
6. Різне.

Реєстрація акціонерів з 10.00 по документам, що підтверджують особу акціонерів або довіреність на право участі в чергових загальних зборах.

Телефон для довідок: (04133) 95-3-10.

Арбітражний суд м. Києва визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру ПП «Киянин» (м. Київ, вул. Димитрова, 5, п/р 2600430003801 в КФ КБ «Наш банк», МФО 320865, код 25198865). Постанова від 19.02.2001 р. по справі № 24/497-Б.Ліквідатор підприємства Доридор О. І. (Лізенція № 176 від 08.11.2000 р.) тел. 227-95-67, факс: 227-95-19.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Укртеплоенерго-ЛТД»** зареєстроване Залізничним районною держадміністрацією м. Києва 02.08.1994 р., реєстраційний № 21498004, ідентифікаційний код 21498004, повідомляє про свою ліквідацію згідно із рішенням загальних зборів учасників від 25 вересня 2000 року.

Претензії приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, вул. Освіти,4.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Спілка ветеранів боксу і кікбоксінгу України»** зареєстроване Залізничною районною держадміністрацією м. Києва 18.10.1995 р., реєстраційний № 23510821, ідентифікаційний код 23510821, повідомляє про свою ліквідацію згідно із рішенням загальних зборів учасників від 25 вересня 2000 року.

Претензії приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, вул. Освіти,4.

До відома громадськості!
ДП ДБ Акташської ВЕС

98213, м. Щолкіно, АР Крим тел.(06557) 68240, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики України заяву про видачу ліцензії на виробництво та постачання електроенергії за нерегульованим тарифом. Місце здійснення діяльності територія України.

Ліквідаційна комісія повідомляє про ліквідацію **ЗАТ «Інвестиційно-фінансова компанія «Енран-Інвест»**, код ЄДРПОУ 21635814. Претензії кредиторів приймаються до 30 березня 2001 року за адресою: Київ, вул. Біличанська, 1. Тел.: (044) 450-12-16.

ЗАТ «ЕКОСТ» переєструється в зв'язку зі зміною організаційної форми в **ТОВ «ЕКОСТ».**

Арбітражний суд м. Києва (01030) м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44-В порушив провадження у справі про банкрутство ТОВ «Дахмонтажрембуд» (юридична адреса: м. Київ-222, пр. Маяковського,14-а, кв.232, р/р 26006223 у 4 КФ АППБ «Аваль», МФО 322971, код ЄДРПОУ № 19364101 справа № 24/116-б.

Арбітражним керуючим по справі № 24/116-б призначено Стадніка Д. В. (ліцензія № 000292 від 09.03.2000 р.).

Арбітражний суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) порушив провадження у справі про банкрутство ПП «Збутсервіс» (юридична адреса: м. Київ-156, вул. Курчатова, 25/37, кв. 104, р/р 2600400536001 у КФ АКБ «Укрнафтогазбанк», МФО 300294, код ЄДРПОУ № 30182676, справа № 24/685-б.

Арбітражним керуючим по справі № 24/685-б призначено Стадніка Д. В. (ліцензія № 000292 від 09.03.2000 р.).

ПП «Агро-Вектор» (юридична адреса: м. Київ-222, вул. Сабурова, 1, кв. 56, р/р 26001301380083 в Промінвестбанку, МФО 322283, код ЄДРПОУ № 24934763, справа № 24/31-б.

Арбітражним керуючим по справі № 24/31-б призначено Стадніка Д. В. (ліцензія № 000292 від 09.03.2000 р.).

ПП «Фарт» (юридична адреса: м. Київ-232, вул. Закревського, 63, кв. 169), р/р 26001944 у АППБ «Аваль», МФО № 322506, р/р 2600630011417/980 у АТ ВАБанк, перша к/ф Всеукраїнський АБ, код ЄДРПОУ 30312439, справа № 24/32-б.

Арбітражним керуючим по справі № 24/32-б призначено Стадніка Д. В. (ліцензія № 000292 від 09.03.2000 р.).

Претензії кредиторів приймаються на протягом місяця з дня публікації оголошення.

І був дощ, як оркестр

Співочі «Голоси України»

(Початок на 6-й стор.).

— Як ставитеся до сучасних трансформацій, що їм піддається пісня?

— Будь-яке мистецтво має право на існування. Сприймаю я чи ні — то вже інша річ. Так само хтось сприймає або не сприймає мене. Однак непокоїть ось що. Молоді виконавці нині самі пишуть, самі співають, самі слухають... Не всім пощастило народитися Тарасом Петриненком: це ж дар божий... А стосовно певної частини молодих авторів-співаків можна сказати, що це марно витрачені час в ефірі, гроші.

— ... Зіпсовані смаки публіки.

— Особливо смаки. У старших колег є чого повчитися. Має бути якась точка відліку, щоб молодий співак до чогось себе зобов'язував. Щоб не були пісні з трьох слів. Нова генерація якось легко відкидає основи, легко отримує звання. Я стала заслуженою у 1973 році. Але скільки до того було записано пісень, знято телефільмів. У ті часи тремтіла перед художньою радою. Хотіла, щоб люди мене зрозуміли. І вони зробили мене такою, яка я є.

— Що допомагає зрозуміти — ваша це публіка чи ні?

— Бувають оплески сильні, проте порожні. Це коли виконавець захопив на мить — і відпустив. А є оплески, від яких такий заряд! Нині дедалі частіше відчуваю зацікавленість молодих слухачів моїм мистецтвом. Раніше такого не було.

— Може, це тому, що тепер на Заході популярна течія «world music», основана на фольклорі?

— Можливо. І це добре. Бо нам не треба копіювати когось. У нас такий фольклор багатющий, що нехай копіюють нас.

— Як можна визначити напрям, що в ньому працюєте?

— Це — українська лірична пісня. Виконую твори в сучасному аранжуванні, але своїм природним голосом.

— Ви знаєте, що таке справжня народна популярність. Коли усвідомили: «Так, я визнана»?

— Коли були тяжкі проблеми зі здоров'ям. Це люди підтримали мене своєю величезною любов'ю. Я відмовлялася від допомоги, хоча й розуміла, що своїм коштом операцію не потягну. І люди йшли на костурах, несли по гривні!.. Це такий народ!

— 25 березня шанувальники приєднаються до святкування 40-річчя вашої творчої діяльності в національному палаці культури «Україна». Наперед бажаю вам здоров'я, сил, терпіння, адже такий концерт — величезне навантаження. Відкрийте завісу: чим здивуєте?

— Є дуже цікаві задуми. Однак поки що не розкриватиму їх. Приходьте: побачите й почуєте самі.

Розмову вела Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Народний календар

Питає лютий, чи добре взутий, бо прийде марець і вхопить за палець

24 ЛЮТОГО — Власа. Святий Улас, як і Георгій, вважається захисником і покровителем свійських тварин. Із Уласом пов'язували і закінчення зими. «Прийшов Улас — з печі злазь». Якщо цього дня відлига, то морозів більше не буде.

27 ЛЮТОГО — Мелатія. Погожий день — літо буде гарне, але морози триватимуть.

Прикмети лютого

- Якщо сорока заховалася під дах, а снігур заспівав — буде хуртовина.
- Рано в небі з'являється «попіл» — червоніє небо — на вітер, а як увечері — на сніг або дощ.
- Довгі сухі гілочки ялини на хуртовину згинаються, а на погоду розпрямляються.
- Якщо сніг гне гілля, врожай буде рясний.
- Сонце сходить з-за хмари — на снігопад, а коли довкіл нього кільце — на вітер.

«Ой не ріж косу...»

З нетерпінням чекаю кожного наступного номера «Голосу України», — пише Надія Бурдейна з Харкова. — Я пенсіонерка, але газету передплачую з дня її виходу. На знімку — моя онучка Лізонька. Їй недавно виповнилося сім років, але коси вона не дозволяє відрізати, хоч і клопітно доглядати за ними.

Це цікаво

Карти з кістяних пластинок

На дозвіллі багато хто грає в карти, тим паче що гру можна урізноманітнити, не обмежуючись «дурнем», і навіть ворожити на картах. Цікаво, що в доісторичні часи карти, які згодом стали гральними, робили з кістяних або дерев'яних пластин. Вважали, що вони мають магічну силу. Таємничі сили та знаки перекочували на паперові карти приблизно в середині І тисячоліття до нашої ери, напевно, в Китаї, де на той час був винайдений папір. Там саме з'явилося маркірування карт на кшталт того, що застосовують для грошових знаків. Досі цю систему використовують у картах таро. Деякі науковці вважають, що батьківщиною гральних карт можна вважати Єгипет, Персію або Індію.

Дмитро ПРЕСНЯК.

Дніпропетровськ.

Посміхніться!

Дорогою в банк

Зустрілися двоє на 9-й авеню в Нью-Йорку:
— Привіт! Ти як потрапив до Америки?
— Так само, як і ти. Мене теж шеф відправив до банку з величезною сумою грошей...

О. ОНИСЬКІВ.

Броди
Львівської області.

ZOO-хащі

Шпиталь для братів наших менших

Відтепер вся домашня живність Чернівців може почуватися в безпеці — для неї створено приватний ветеринарний шпиталь укупі з аптекою. Відкрили цей заклад брати Пилип та Валерій Білики — дипломовані зоотехніки.

Лікарня для братів наших менших надаватиме сімдесят послуг — від клінічних обстежень до складних хірургічних операцій. Домашнім тваринам під дахом нового шпиталю можна буде навіть видаляти злоякісні пухлини.

Василь БАБУХ.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

на 26 лютого — 4 березня

ОВЕН. Для вас цей понеділок — один із кращих понеділків року, з якого можна розпочинати нове життя. Саме сприятливий час подумати про нові плани й обговорити їх із друзями. Контакти з протилежною статтю також можуть бути приємними і корисними.

ТЕЛЕЦЬ. На початку тижня будуть відчутні зміни, пов'язані з кар'єрою й фінансами. Швидше за все, ці зміни будуть приємними, оскільки ви про них давно мріяли. Спробуйте повернутися на землю, позаяк зайва мрійливість перешкодить реально оцінити обстановку.

БЛИЗНЯТА. Якщо у ваші плани на рік входить сімейна мандрівка, то в перші два дні тижня над цим питанням варто попрацювати. А ось у середу та четвер не приймайте ні від кого жодних пропозицій, важливі справи краще відкласти до п'ятниці.

РАК. Ваша ділова активність матиме хороші результати. Можна навіть зробити спроби щодо поліпшення свого фінансового становища. Побоюйтеся крадіжок і втрат, не довіряйте випадковим знайомим.

ЛЕВ. Прекрасний початок тижня. Ваш авторитет підвищиться в очах оточуючих, позаяк ви здатні виявити компетентність і професіоналізм. А ось у середу та четвер не намагайтеся бути на виду. Крім прикрощів, це нічого не дасть.

ДІВА. Можливо, на початку тижня створиться сприятлива обстановка для зміцнення вашого матеріального становища завдяки сімейним зв'язкам, діловому партнерству або шлюбу. У середу та четвер може погіршитися стан здоров'я або зірвуться якісь плани, пов'язані з роботою.

ТЕРЕЗИ. На початку цього тижня радітимете не своїм успіхам, а ваших партнерів, дітей та сусідів. Спілкування з оточуючими людьми принесе велике задоволення. Чого не скажеш про середу та четвер, коли заяви про свій творчий потенціал або комерційні ідеї можуть призвести до збитків.

СКОРПІОН. Цей понеділок вам не видасться важким, оскільки за що б ви не взялися, справа приречена на успіх. Розв'язання фінансових питань також може дати позитивні результати. Спиртним не зловживайте. Вихідні у колі сім'ї або з друзями пройдуть весело й безтурботно.

СТРІЛЕЦЬ. У понеділок будь-яка робота буде для вас як свято. Велику радість отримаєте від спілкування з дітьми або сусідами. Що ви не робили б, це викличе жваву цікавість з боку оточуючих. Можете підхопити застуду, яка виведе з ладу до кінця тижня.

КОЗЕРІГ. Тиждень розпочнеться досить спокійно, принаймні якщо й станеться прикрість, то вона одразу урівноважиться позитивним. Можливо, виникне почуття розчарування у своїх фінансових справах, доведеться розщедритися.

ВОДОЛІЙ. Біля вас постійно буде багато людей, які бажали б обговорити з вами свої проблеми. Спілкування принесе ту інформацію, яка допоможе надалі змінити фінансове становище. Не займайтеся питаннями нерухомості.

РИБИ. Для вас розпочався період оновлення. Дехто розгорне нову діяльність, інші зможуть обновити своє оточення. Будете зацікавлені в отриманні прибутку, але не довіряйте будь-якій інформації і стережіться обману.

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 120041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311036.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України